bilimger.kz Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
*ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718***
2018

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Қарулы Күштердің, басқа әскерлердің және Қазақстан Республикасының әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары. Жалпыәскери жарғылардың әскери ұжымның тұрым-тіршілігіндегі маңызы. Әскери қызметкерлердің жалпы міндеттері. Әскери атақ және айыру бе

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
13.01.2018	https://bilimger.kz/26246/

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

ШҚО
Тарбағатай ауданы
Тана мырза орта мектебінің
АӘД пәнінің оқытушы-ұйымдастырушысы
Байназаров Айдын Айткалиевич

Бекітемін:____________________Қасенов М .Қ.
мектеп директоры

Қысқа мерзімді ашық сабақ жоспары

Сабақ: Қарулы Күштердің, басқа әскерлердің және Қазақстан Республикасының әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары. Жалпыәскери жарғылардың әскери ұжымның тұрым-тіршілігіндегі маңызы. Әскери қызметкерлердің жалпы міндеттері. Әскери атақ және айыру белгілері.	**Мектеп:** Тана мырза орта мектебі КММ
Күні:	**Мұғалімнің есімі:** Байназаров А А
Сынып: 10	**Қатысқандар:**4 Қатыспағандар:0

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Сабаққа негізделген оқу мақсаттары:	Қарулы Күштердің, басқа әскерлердің және Қазақстан Республикасының әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғыларымен танысады.Жалпыәскери жарғылардың әскери ұжымның тұрым-тіршілігіндегі маңызын ұғынады Әскери қызметкерлердің жалпы міндеттерін біледі. Әскери атақ және айыру белгілерін ажыратады.
Сабақ мақсаттары:	**Барлық оқушылар орындай алады:**Қарулы Күштердің құрылған уақытын ,жалпыәскери Жарғылардың қабылдануын,әскери Жарғылардың маңызын,әскери қызметшілердің міндеттерін біледі **Оқушылардың көпшілігі орындай алады:**Қарулы Күштердің түрлерін,жалпыәскери Жарғыларды ажыратады,әскери атақтар құрамын атайды. **Кейбір оқушылар орындай алады:**Жалпыәскери Жарғыларды талдап-талқылай алады,әскери атақтар мен айырым белгілерін толық ажыратады.Олардың ерекше ұқсас қасиеттерін өз ойларымен байланыстыра алады.
Тілдік мақсаты:	**Оқушылар орындай алады:** 1.Қарулы Күштердің түрлерін ажыратады. 2. «Жарғылар» (саптық,тәртіптік,гарнизонды-қарауылдық,ішкі қызмет), «сарбаздар», «офицерлер», «танк әскерлері», «авиация», «инженерлік әскерлер»,сөздерді және бас киімдегі,иықтағы,жағадағы әскери белгілерді ажыратады. **Пәнге қатысты сөздік қор мен терминдер:** «Жарғылар», «сарбаздар», «офицерлер», «танк әскерлері», «авиация», «инженерлік әскерлер», «лейтенант», «сержант», «капитан», «майор», «подполковник», «полковник» , «генерал-майор», «генерал-лейтенант» , «генерал-полковник», «адмирал» , «мичман» т б сөздер **Талқылауға арналған тармақтар:** 1.ҚР ҚК нің жалпы әскери жарғыларының айырмашылығы неде? 2.Әскери қызметшілердің жалпы міндеттерін айт? 3.Әскери атақтардың жіктелу құрамын ата? 4.Әскери Жарғылардың маңызын айт? **Жазуға ұсыныс:** Әскери қызметшілердің міндетері және әскери атақтар мен айырым белгілері жайында өз білгендерін жазу.
Алдыңғы оқу	Қазіргі кезеңдегі Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерін, олардың құрамы және атқаратын қызметтері, жоғары әскери оқу орындарын, олардың әскери мамандарды даярлаудағы рөлін білді

Жоспар

Жоспарланған уақыт:	**Жоспарланған жаттығулар:**	**ресурстар**
Басы **5 минут**	1.Бөлімшені сапқа тұрғызу,бөлімше командирінің рапортын қабылдау,сәлемдесу,оқушылардың сыртқы бітімін тексеру,саптық жаттығу әдістерін қайталау 2. Оқушыларды **«құрлықтағы»** және **«теңіздегі»** әскерлер түрлері арқылы жұпқа бөлу. Оқушылар құрлықтағы және теңіздегі әскерлерге қатысты суреттерді таңдау тапсырмасы беріледі.	Далалық әскери форма Құрлық,теңіз әскерлеріне қатысты суреттер

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Ортасы
30 минут

«Сәйкестікті тап» әдісі арқылы үй тапсырмасын тексеру (жұптарға сәйкестендіру тапсырмасын тарату)

Құрлық әскерлері	Теңіз флоты
Әскери –теңіз күштері	Теңіз шекара әскерлері
Әуе қорғаныс Күштері	Артиллерия әскерлері
Шекара әскерлері	Әскери Әуе әскерлері

Құрлық әскерлерінің әскери институты	Ақтау
Әскери теңіз институты	Алматы
Ұлттық қорғаныс университеті.	Астана
Кадет корпусы.	Ақтөбе
Әуе қорғанысы Күштерінің әскери институты	Шученск

картішкелер
кестелер

Жаңа сабақ Мақсатты айқындау арқылы бүгінгі тақырыпты білуде өздері мақсат қояды
1 тапсырма
Ноутбукта жұмыс (АКТ)(жұпта орындайды)
Ноутбукте Әскери Жарғылар,атақтар,айырым белгілерін жұптап,топтап сұрыптайды.

ноутбуктер
интербелсенді
тақта

Құрамы	**Әскери атақтар әскерлік**	**Әскери атақтар кемелік**
Жауынгер мен матростар	Қатардағы жауынгер Ефрейтор	Матрос Аға матрос
Сержанттар (старшиналар)	Кіші сержант Сержант Аға сержант Үшінші дәрежелі сержант Екінші дәрежелі сержант Бірінші дәрежелі сержант Штаб — сержант Шебер — сержант	Екінші сатылы старшина Бірінші сатылы старшина Бас старшина Үшінші сыныпты старшина Екінші сыныпты старшина Бірінші сыныпты старшина Штаб – старшина Шебер — старшина
Кіші офицерлер	Лейтенант Аға лейтенант Капитан	Лейтенант Аға лейтенант Капитан — лейтенант
Аға офицерлер	Майор Подполковник Полковник	Үшінші дәрежелі капитан Екінші дәрежелі капитан Бірінші дәрежелі капитан
Жоғары офицерлер	Генерал – майор Генерал – лейтенант Генерал – полковник Армия генералы	Контр адмирал Вице адмирал Адмирал

Әскери киімдер, Әскери айырым белгілері
кесте

кесте

Сержант,сарбаз және полковник пен генералдың әскери формалары

Дескриптор:

1.Электронды оқулықпен жұмыс істейді.	+\-
2.Әскери Жарғыларды ,әскери атақтар мен айырым белгілерін ажырата алады.	+\-
2.Әскери Жарғыларды ,әскери атақтар мен айырым белгілерін ажырата алады.	+\-

2 тапсырма
«Рөлдік ойындар»
(жұпта орындайды)
(Әр түрлі әскери атақтар иеленген адамдардың байланысы: сарбаз бен сержанттың және полковник пен генералдың әскери қатынасын сахналау)
Сарбаз бен сержант
-Қатардағы сарбаз Сайлауов маған кел
-Құп болады сержант мырза
-Сержант мырза ,ефрейтор мырзаға сұрақ қоюға рұқсат етіңіз
-Сұрақ қоюға рұқсат
Полковник пен генерал-лейтенант
-Полковник мырза сіздің полкке 12.00 сағатта оқу-жаттығу ойындарын аяқтауға бұйырамын.
-Құп болады генерал-лейтенант мырза
-Генерал-лейтенант мырза, генерал-майор мырзамен сөйлесуге рұқсат етіңіз
-Сөйлесуге рұқсат етемін.
Дескриптор:

1.Сарбаз бен сержанттың әскери қарым –қатынасын көрсете алады.	+\-
2. Полковник пен генералдың әскери қарым –қатынасын көрсете алады.	+\-

Аяқталуы **5 минут** **5 минут**	**Бекіту** **«Тұжырымдамалық карта»** (жұпта орындайды) 1. ҚР ҚК-нің Әскери Жарғыларын сызбамен көрсет? 2. Сержанттар құрамын тұжырымдап көрсетіңдер? 3. Әскери қызметшілердің міндеттерін сызбаға түсірдер? 4. Әскери айырым белгілерін сұрыптап қалай сызбаға түсіресіңдер? (Өтілген тақырып негізінде сызба жасау) (жұпта орындайды) **Кері байланыс** **«Светофор»** 1.Сабақты жақсы түсіндім —**жасыл** 2.Сабақты толық түсінбедім-**сары** 3.Сабақты мүлде түсінбедім-**қызыл** **Үйге тапсырма** (өтілген тақырыпқа презентация дайындау)	 сызбалар Светофор суреттері
Рефлексия		

Қорытынды бағамдау:
Қандай екі нәрсе табысты болды:
1.
2.
Қандай екі нәрсе сабақты жақсарта алды:
1.
2.
Сабақ барысында мен сынып немесе жекелеген оқушылар туралы менің келесі сабағымды жетілдіруге не көмектесетінін білдім:

Қосымша ақпарат

Саралау:

Пән аралық байланыс,АКТ-мен байланыс

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.